

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

7 maart 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de zonering van campings

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over windmolenturbines langs de E403 en de A19

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke bescherming van de groene gordel ter hoogte van de Antwerpse ring

Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de Gecoro's

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 7 maart 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jef Van Looy

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.13 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de zonering van campings

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Roegiers tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de zonering van campings.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is een ingewikkeld dossier, en de bevoegdheid over deze aangelegenheid is versnipperd over meerdere ministers. Het raakt de huisvesting, het toerisme, het welzijn en de ruimtelijke ordening. Ik onderzoek in welke mate de leden van de Vlaamse regering bereid zijn gecoördineerd op te treden om een oplossing te vinden voor de permanente campingbewoners.

Het gaat niet om een marginaal probleem. Uit tellingen blijkt dat 2.120 mensen permanent op een camping verblijven en er ook gedomicilieerd zijn. Volgens het opbouwwerk komt daar eenzelfde aantal bij dat niet op de camping is gedomicilieerd. Het gaat dus om meer dan 4.000 mensen. De helft daarvan is alleenstaand. De gemiddelde leeftijd is 46. Van de koppels zonder kinderen is 70 percent ouder dan 54. Permanente campingbewoners kampen vaak met chronische gezondheidsproblemen. 30 percent heeft financiële problemen, de helft is bestaansonzeker en 14 percent ronduit arm.

Een van de hinderpalen voor een oplossing is het campingdecreet. Heel wat gemeenten weten niet ze moeten doen met de terreinen op hun grondgebied. Tot nu toe werd slechts een keer gebruikgemaakt van de zonering 'woonzone met recreatief karakter' bij het opzetten van nieuwe sociale woonprojecten op maat van permanente campingbewoners. Dat gebeurde in het kader van een pilootproject ruimtelijke ordening.

Eventueel zou een beperkt aantal bestaande en nieuwe terreinen kunnen worden omgevormd tot wooncampings. Dat is natuurlijk een heel nieuwe invalshoek. Vanzelfsprekend heb ik het niet over de campings in natuurgebieden, maar over degene die mits een aangepaste zonering kunnen worden omgevormd tot wooncampings.

Ik ben bezorgd over het lot van de permanente campingbewoners en hoop dat er een oplossing uit de bus komt voor het einde van de uitdoofperiode die in het campingdecreet werd bepaald.

Mijnheer de minister, hebt u een idee van het aantal aanvragen voor de regularisatie van fout gezoneerde terreinen ? Werden er recent veel regularisatieaanvragen ingediend, of is de toestroom stilgevallen ?

Wat is uw oordeel over het pilootproject in Zemst ? Bent u bereid dergelijke projecten ook in andere gemeenten te stimuleren ? Zult u initiatieven nemen om dit geslaagde project navolging te doen vinden in de rest van Vlaanderen ? Wat is uw mening over de wooncampings ? Vindt u dit een aanvaardbare oplossing voor de huisvestingsproblemen van de permanente campingbewoners ? Welke maatregelen zult u nemen ?

In welke mate wordt bij de opmaak van de gemeentelijke en provinciale structuurplannen rekening gehouden met de permanente campingbewoners ? Bieden deze plannen geen uitstekende gele-

Roegiers

genheid om de gemeenten en de provincies aan te sporen of zelfs te verplichten de noden van deze vergeten bevolkingsgroep in te vullen ? De deadline van de gemeentelijke structuurplannen stemt overeen met de einddatum van het uitdoofscenario voor permanente campingbewoning.

Wie is naar uw mening de coördinerend minister ter zake ?

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, er doen zich gelijkaardige problemen voor met de campings en weekendverblijfparken aan de kust. Tal van campinguitbaters bieden hun terrein te koop aan tegen zeer hoge prijzen, want ze worden aangetrokken door het grote geld. Voor verschillende campings werden aanvragen ingediend om ze om te vormen tot weekendverblijfparken. De dienst Stedenbouw te Brugge weigert die aanvragen te behandelen omdat uw kabinet een wijziging van het campingdecreet voorbereidt. Er zouden nog maar 15 eenheden per hectare kunnen worden ingekleurd.

Mijnheer de minister, is deze informatie correct ? Wat zal er gebeuren met de campings die bijna verkocht zijn ?

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de minister, geen enkele instantie bekommert zich over dit probleem. 40 percent van deze mensen heeft sociale problemen. Deze zaak betreft ook de sociale huisvesting.

In Vlaams-Brabant heeft de provinciale overheid haar verantwoordelijkheid genomen en werkt ze over de gemeentegrenzen heen aan een oplossing. Kan dit initiatief niet worden uitgebreid tot de andere provincies ?

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, er bestaat een duidelijk onderscheid tussen weekendverblijven en campings. De weekendverblijven kunnen we in twee groepen verdelen. Enerzijds zijn er de weekendverblijven die inderdaad uitsluitend in het weekend worden gebruikt, maar in bos- of landbouwgebied liggen en dus verkeerd gezoneerd zijn, anderzijds de weekendverblijven die in het juiste gebied liggen, maar die ook buiten het weekend permanent worden bewoond.

Mijnheer Roegiers, het pilootproject waar u naar verwees, betreft weekendverblijven en werd gecoördineerd door de administratie Ruimtelijke Or-

dening gecoördineerd. Er bestaat geen sectorale wetgeving voor de weekendverblijven. Voor de campings is dat wel het geval, want zij vallen onder het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van de terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. De campings behoren dan ook in eerste instantie tot de bevoegdheid van minister Landuyt.

Mijnheer Roegiers, ik neem aan dat u met de 'regularisatie van fout gezondeerde terreinen' de bestemmingswijziging van zonevrije kampeerterreinen bedoelt. In uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 2000, hebben de provincies ruimtelijke uitvoeringsplannen opgesteld voor de zonevrije campings in uitvoering van art. 188bis van het decreet van 18 mei 1999. Deze plannen betreffen uitsluitend de huidige uitgebate campings die geheel of gedeeltelijk zonevrij zijn. Op 29 juni 2001 werden er 46 ontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor 47 kampeerterreinen voorlopig vastgelegd. In principe is er op geen enkele van deze 47 kampeerterreinen permanente bewoning. Deze ruimtelijke uitvoeringsplannen doorlopen nu verder de procedure die is vastgelegd in het decreet inzake de ruimtelijke ordening.

We verwachten geen nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen die een bestemmingswijziging voor zonevrije kampeerterreinen behoeven. Het besluit van 8 juni 2000 heeft namelijk een strikt tijdschema bepaald. Voor 1 juli 2001 moest de voorlopige vastlegging gebeuren van de ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de zonevrije campings, en ten laatste 13 maanden daarna moeten de plannen definitief worden.

We zitten redelijk goed op schema. De uitvoeringsplannen zijn ondertussen geadviseerd, ook door de laatste instantie, zijnde Vlacoro. De administratie is nu samen met experts bezig met de voorlegging van deze 46 ruimtelijke uitvoeringsplannen aan de Vlaamse regering en met de uitvoering ervan.

U weet dat Zemst als een van de eerste gemeenten klaar was met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De gemeente Zemst is dan ook min of meer een modelgemeente op het vlak van de nieuwe ruimtelijke ordening en de planologische aanpak. Het planningsinitiatief in Zemst sloot aan bij het pilootproject Knelpuntgemeente Weekendverblijven. Voormalig minister Baldewijns was gestart met een poging om daarvoor een oplossing te vinden. Hoe dan ook, voor een van de drie aanwezige clusters weekendverblijven werd door middel van een gewestplanwijziging, vastgesteld bij besluit van

Van Mechelen

de Vlaamse regering op 29 juni 1999, in de bestemmingswijziging naar woongebied met recreatief karakter voorzien. Tussen haakjes, nadien hebben we dat een tweede keer gedaan voor een cluster van weekendverblijven in de gemeente Brecht.

Met betrekking tot de eerste cluster werd de bestemming door de gemeente Zemst verder concreet uitgewerkt in het ruimtelijk uitvoeringsplan 'Solarium', dat door mij bij ministerieel besluit werd goedgekeurd op 28 januari van dit jaar. Op die manier is de zaak planologisch definitief afgerond.

Het aanreiken van een algemeen kader door middel van kwestieuze gewestplanwijziging, die verder moest worden geconcretiseerd in een gemeentelijk planologisch initiatief, wordt door mij en door de mensen van mijn administratie positief beoordeeld. Dit lijkt inderdaad een goede manier om er stilaan toch door te raken. Iedere situatie is echter uniek en vergt een specifieke benadering. Ik wil Essen niet vergelijken met Zemst, en Zemst niet met sommige kustgemeenten. Dat is het boeiende, maar ook het kwellende en soms knellende aan de ruimtelijke ordening. In Zemst werd geopteerd voor het saneren van twee andere kampeerterreinen en het concentreren van de permanente bewoning op een terrein dat ruimtelijk gezien het best geïntegreerd kon worden in het bebouwd weefsel. De gemeente heeft daar letterlijk een verhuizing op gang moeten brengen, maar blijkbaar loopt dit vrij goed.

Momenteel worden in overleg met de bestendig gedeputeerden van de vijf provincies afspraken gemaakt voor de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven. We zijn er bijna door. Vier van de vijf provincies hebben nu definitief geantwoord. Het is nu nog even wachten op de vijfde. Dan kunnen we met het ontwerp van beleidsplan, dat ik al ter beschikking heb gesteld bij de begrotingsbesprekingen, naar de commissie komen. Op die manier kunnen we dan ook tot definitieve conclusies komen.

In het kader van de bovenvermelde afspraken met de provincies zal er een bovenlokale ruimtelijke afweging moeten gebeuren van de clusters weekendverblijven die al dan niet permanent bewoond worden. Dat was ook de bedoeling van de resolutie die destijds door het parlement werd goedgekeurd. Als we de subsidiariteit met drie planningsniveaus respecteren, is dit bij uitstek een taak die aan onze provincies toekomt. Na die ruimtelijke afweging

zal voor elke cluster weekendverblijven duidelijk zijn of de eventuele permanente bewoning al dan niet ruimtelijk verantwoord is.

Als er vanuit ruimtelijk opzicht geen permanente bewoning is gewenst op de huidige locatie, moet worden gezocht naar herlokalisatie van de permanente bewoners. In sommige gevallen gaat het inderdaad over belangrijke aantallen van mensen. Dit moet dus op een begeleide manier gebeuren, met het plannen – indien dit nog niet gebeurd is – van een aantal huisvestingsprojecten waarvoor nu ook minister Gabriëls bevoegd is.

Als de permanente bewoning vanuit ruimtelijk oogpunt wel behouden kan blijven, kan een ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgemaakt met het oog op een gedeeltelijke bestemmingswijziging om, al dan niet onder bepaalde voorwaarden, permanente bewoning mogelijk te maken. De bedoeling is dat deze ruimtelijke uitvoeringsplannen zouden worden opgesteld op provinciaal niveau.

Met betrekking tot de problematiek van de permanente bewoning op campings werd in 1998 de Interdisciplinaire Technische Werkgroep Campings – Permanente Bewoning opgericht. Deze werkgroep volgt de gemeentelijke begeleidingsplannen voor de herhuisvesting van de permanente bewoners van de campings.

Deze zomer ben ik trouwens drie kustgemeenten gaan bezoeken, waarbij ik onder meer over deze problematiek heb gepraat met de betrokkenen. Door een aantal burgemeesters wordt mij gezegd dat ze dit ernstig nemen. Dit hangt natuurlijk wel echt van de gemeente zelf af. De heer Maes volgt dit dossier al jaren op. Hij zal het wel met de volgende stelling eens zijn. Als men als lokale autoriteit voldoende daadkracht aan de dag legt, dan lukt dit perfect – als men het wil natuurlijk. Degenen die het loslaten, worden bijna onmiddellijk geconfronteerd met een aha-erlebnis, waarbij er een instroom- en een aanzuigeffect is. Laten we maar eerlijk zijn : campingterreinen zijn gemaakt voor tijdelijk verblijf en voor een grote rotatie.

In de werkgroep zijn zowel de betrokken administraties als de kabinetten vertegenwoordigd. Het voorzitterschap van de werkgroep wordt waargenomen door Toerisme Vlaanderen, en wordt dus ook opgevolgd door minister Landuyt. De werkgroep komt nog twee keer per jaar samen om een stand van zaken en eventuele knelpunten te overlopen. Op basis daarvan gebeurt een jaarlijkse rapportering aan de Vlaamse regering.

Van Mechelen

Bij besprekingen in het kader van de opmaak van gemeentelijke en provinciale structuurplannen wordt er vandaag systematisch gevraagd om de eventuele problematiek van de permanente bewoning van weekendverblijven en van campings in beeld te brengen. Gisteravond was ik toevallig gastspreker in Sint-Katelijne-Waver. Daar zijn ze bijna klaar met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Ze zijn het nu aan het aanpassen om ook een visie te ontwikkelen op dit soort toestanden. Op die manier kunnen we dan uiteindelijk een afwegingskader uitwerken voor de problematiek van de permanente bewoning op campings en weekendverblijven. Ik wil echter duidelijk zijn : dit moet de uitzondering zijn die de eventuele regel kan bevestigen. Er is in dit verband ook wel degelijk coördinatie met minister Landuyt. Ik ben bevoegd minister als we over uitvoeringsplannen praten.

De heer Maes heeft het al gehad over campings die worden verkocht en worden omgetoverd tot villaatjes voor permanente bewoning. Daarover zijn ook al een aantal zaken in de pers verschenen. Via de Commissie van Gemachtigde Ambtenaren – de Cogeam – heb ik de instructie gegeven dat er, in afwachting van het toespijken van de lacune in het campingdecreet, inderdaad zeer schroomvol moet worden opgetreden. Men moet dus weigeren om dit soort bouwvergunningen uit te reiken. Dit wordt vandaag trouwens consequent zo gedaan door de gemachtigde stedenbouwkundig ambtenaar. Dat wordt trouwens ook goed gecommuniceerd aan de gegadigden.

Er zijn nu wel een paar problemen omdat sommigen die campings inderdaad al voor heel veel geld hadden gekocht en afspraken hadden gemaakt met Stedenbouw. Er zijn in een aantal gevallen afspraken gemaakt en overlegvergaderingen geweest vooraleer men een transactie gedaan heeft. In een aantal gevallen had Stedenbouw duidelijk het signaal gegeven dat het kon, totdat wij uiteraard meer in ‘helicopter view’ de draagwijdte van het probleem konden inschatten en eigenlijk hebben aangedrongen op een grote gereserveerdheid ten opzichte van dit soort transitie van campingterreinen.

Tot slot geef ik dit nog gewoon ter informatie : gisteren hebben we het provinciaal structuurplan van West-Vlaanderen goedgekeurd, waardoor de provincie vanaf volgende week als een belangrijke speler op het terrein kan opereren. Bij mijn weten

is men daar zeer actief bezig met een aantal ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw goed gestructureerd antwoord.

Over één zaak zou ik toch nog wat meer uitleg willen vragen. Op een bepaald moment zegt u dat ‘wooncampings’ een mogelijk oplossingsspoor is. Hebt u het dan over mensen die in die kleine villaatjes wonen, die we onder weekendverblijven plaatsen, of hebt u het over echte campingbewoners, dus mensen die op een camping in een caravan wonen, of hebt u het eventueel over beide ? Ik heb niet goed begrepen wat u daar precies mee bedoelde.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zal het nu even hebben over een klassiek voorbeeld, namelijk Brecht met heel de wijk in Sint-Job, waar een weekendzone bebouwd is met weekendhuizen. Er werd beslist om dit om te zetten naar recreatief wonen, waardoor de mensen er permanent kunnen wonen, maar waarbij de gemeente de verplichting heeft gekregen een bijzonder plan van aanleg en nadien een ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen om daar ordenend te gaan optreden.

Met de regenbuien van de voorbije veertien dagen, stonden de mensen op straat en maakten hun beklag dat hun huisjes onder water stonden. Dat is natuurlijk niet moeilijk, want er is geen enkele voorziening : geen rioleringen en geen afwateringsystemen. Dat is dus het beste bewijs dat, als men zoiets omzet naar recreatief wonen, er een aangepast bijzonder plan van aanleg en structuurplannen moeten komen.

Aan de kust moet de afweging gebeuren. Dat is wat met die ruimtelijke uitvoeringsplannen gebeurd is. Er zijn aan de kust vergunde campings waar geen problemen zijn. Er zijn campings die niet vergund zijn of niet vergund kunnen worden omdat ze voor een stuk zonevreed zijn. Daar is een afweging gebeurd. Die campings zijn in kaart gebracht. Daar is over gediscussieerd en daar is een selectie uit gemaakt. Daarvoor zijn nu ruimtelijke uitvoeringsplannen in opmaak, waardoor deze campings voor tijdelijk verblijf planologisch geregulariseerd zullen worden.

Van Mechelen

Dan is er de theorie van de afweging van permanente bewoning. Wij zeggen dat dit in principe niet kan. Daar zal op basis van het provinciaal ruimtelijk structuurplan van de provincie West-Vlaanderen eventueel een bijkomende afweging gemaakt worden. Het principe is echter dat er op een camping geen permanente bewoning kan zijn.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de minister, de subtiliteit bestaat erin dat men zoekt naar een tussenvorm tussen het recreatief wonen en campings, zij het desnoods tijdelijk. Dat is eventueel mogelijk via ruimtelijke uitvoeringsplannen, want men kan daarin een uitdovende bepaling inschrijven. Dat is wat de mensen zoeken. Degenen die momenteel op die campings verblijven en niet in aanmerking komen, wensen eigenlijk ook niet in recreatieve woongebieden terecht te komen, te meer omdat er in dat opzicht een tekort is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over windmolenturbines langs de E403 en de A19

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over windmolenturbines langs de E403 en de A19.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een veertiental dagen geleden heb ik deze vraag ook gesteld aan minister Stevaert, die verantwoordelijk is voor Energie.

Enkele locaties in de provincie West-Vlaanderen zijn uitermate geschikt voor projecten voor het opwekken van windenergie. Vooral de ligging bij de kust en de aanwezigheid van veel open ruimte lei-

den tot een hoger windaanbod, een hogere productie en een hoger rendement.

In de provincie West-Vlaanderen worden een aantal projecten voorbereid, waaronder dat van de NV Electrawinds in samenwerking met de WVEM, de West-Vlaamse Maatschappij voor Elektriciteitsvoorziening. Dit bedrijf diende een aanvraag in voor de bouw van een veertigtal windturbines langs de E403 en de A17 op een afstand van anderhalve kilometer van elkaar, afwisselend langs de twee zijden van de autostrades, en verspreid over een afstand van ongeveer 60 kilometer tussen Oostkamp en Ieper.

Conform artikel 127 van het decreet van 18 mei 1999 op de ruimtelijke ordening werd de betrokken gemeenten om advies gevraagd. Recent liep het openbaar onderzoek in onder andere de gemeenten Roeselare, Ardooie en Lichtervelde. De inplanting van deze windturbines zal beoordeeld moeten worden aan de hand van de omzendbrief Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines.

De impact van zulke projecten op de ruimtelijke ordening en de leefbaarheid van de woonkernen is niet onaanzienlijk. Ook voor het landschap is de impact niet onbelangrijk. In West-Vlaanderen ligt de problematiek van de zonevreemde woningen gevoelig. Veel bewoners van gemeenten waar het openbaar onderzoek aan de gang is, worden geconfronteerd met de tegenstrijdige situatie dat ze geen dakraampje mogen plaatsen omdat hun woning zonevreemd is, terwijl tweehonderd meter verder een pyloon voor een windturbine uit de grond schiet van 60 tot 70 meter hoog. Ze begrijpen dat niet goed. Het onderzoek brengt dus wel wat commotie teweeg.

Minister Dirk Van Mechelen : Dat van het dakraampje is nu toch opgelost.

De heer Carl Decaluwe : Praat u daar maar eens over met uw ambtenaren, want het ligt niet zo eenvoudig.

In de omzendbrief wordt duidelijk bepaald dat de turbines bij voorkeur gebundeld of geclusterd moeten worden voor het behoud van de resterende open ruimte. Ook moet voor potentiële locaties een zo groot mogelijke bundeling met andere infrastructuur worden nagestreefd. Dat kan een lijninfrastructuur zijn, zoals een autoroute of zoals het kanaal naar Brugge, waar vrijdag een schitterend windmolenpark werd geopend.

Decaluwe

De inplanting van windturbines langs de E403 en de A19 stoot toch op veel weerstand. De lijnstructuur van de E403 is niet belast met verlichtingspylonen en hoogspanningsmasten. Er spelen verschillende aspecten mee, zoals het landschappelijk karakter, veiligheid en gezondheid. Hoogspanning wil men bijvoorbeeld in de grond brengen. Daarbij speelt niet alleen de volksgezondheid een rol, maar ook het waardevol karakter van het landschap. Dit plan staat haaks op die ontwikkeling.

Windturbines zouden in sommige gevallen ook ingeplant worden in agrarisch of landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De voorgenomen inplanting zou in enkele gevallen strijdig zijn met de afstandsregels. Bovendien is er onduidelijkheid over de toe te passen terminologie voor het windmolenpark. Het gaat om meer dan drie windturbines. Zijn die te beschouwen als individuele molens of als clusters? Daar is al een studiedag aan gewijd. Is het aanbrengen van rijen windmolens alternerend aan beide zijden van de autostrade telkens over anderhalve kilometer een goede aanpak? Is dat conform de omzendbrief?

Mijnheer de minister, kunt u een duidelijker omschrijving geven van wat precies een windturbine-cluster en een windturbinepark is? Wat mag of moet de afstand zijn tussen de turbines? Wat zijn de regels voor hun hoogte, hun hoeveelheid, enzovoort?

In het betrokken dossier is er nogal wat onduidelijkheid over de categorisering van de windturbines. Deze turbines zouden niet dicht genoeg bij elkaar staan om van een cluster van maximum drie molens te spreken. Als het om meer dan drie turbines gaat, spreekt men van een park. De vraag is met andere woorden of het in dit dossier van molens langs de E403 en de A19 om een park of om een cluster gaat, dan wel om veertig individuele turbines. De plannen geven me veeleer de indruk dat het om veertig individuele turbines gaat, maar misschien ziet u dat anders.

In de pers zijn artikelen verschenen waarin sprake is van overeenkomsten met de GSM-exploitanten. Op die manier zou op handige wijze het niet meer afleveren van GSM-licenties kunnen worden omzeild. Bent u op de hoogte van deze aanvragen?

Momenteel loopt de procedure voor het eerste ruimtelijk uitvoeringsplan voor de realisatie van een zone voor windturbines te Meer-Hoogstraten. Er worden tevens enkele locaties onderzocht voor

de inplanting van een zone windturbines langs de A10, de A17 en de A18 in West-Vlaanderen. Wat is daar de stand van zaken?

Uit de workshop Windenergie in Vlaanderen, die werd georganiseerd op 19 februari, blijkt dat er nog heel wat hiaten zijn in de omzendbrief. Ligt het in uw bedoeling de omzendbrief op korte termijn aan te passen en in welke zin?

Het dossier van de windturbines langs de E403 en A19 roept veel weerstand op bij de verschillende gemeentebesturen en burgers. Nochtans blijkt uit andere dossiers, zoals dat van de gemeente Eeklo, dat de weerstand verdwijnt naarmate de burgers goed geïnformeerd worden en kunnen participeren in het project. Voorziet de Vlaamse regering in een brede informatiecampagne inzake hernieuwbare energie in het algemeen, en windenergie in het bijzonder?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb gedurende lange tijd veel bewondering gehad voor de heer Decaluwe omdat hij zoveel verschillende vragen stelde in verschillende commissies. Ik vroeg me af hoe hij dat deed, maar intussen heb ik door dat hij heel vaak hetzelfde vraagt in verschillende commissies. (*Gelach*)

Dat geeft mij echter de gelegenheid om er opnieuw op in te gaan.

Mijnheer Decaluwe, is uw partij nu voor of tegen duurzame energie? Uit de persberichten van CD&V Kortrijk-Roeselare-Tielt blijkt dat u niet gewoon, maar radicaal tegen de inplanting van windturbines bent. Als daar opmerkingen over worden gemaakt in de plenaire vergadering, dan bent u plots veel genuanceerder. U bent er wel voor, maar het mag dan niet direct bij jullie zijn. In de commissie neemt u elke gelegenheid te baat om over concrete projecten een vraag te stellen. U hebt het dan over de enorme impact op de leefbaarheid. Welnu, hebt u al eens een windturbine van dichtbij gezien?

De omzendbrief waaraan u refereert is inderdaad heel streng, eigenlijk te streng. Op zich is dat niet slecht, zeker niet in het begin. Het is goed dat er in de beginperiode heel voorzichtig wordt gewerkt, zodat er eventueel stilaan een versoepeling kan komen. Ook tijdens de studiedag van twee weken geleden waarover u het had, werd gezegd dat we

Glorieux

stilaan windturbines zouden moeten toelaten in landbouwgebieden en zo.

Ik herinner eraan dat vlak na de kernramp in Tjernobyl in de Belgische Senaat een commissie werd opgericht die een paar jaar lang allerlei experts heeft ondervraagd over de veiligheid van de nucleaire installaties in België. Eén van de 250 aanbevelingen van deze Senaatscommissie was dat er in België geen kerncentrales zouden mogen worden gebouwd op 30 kilometer van een bevolkingscentrum. Zo'n plaats bestaat in België simpelweg niet. Bovendien mogen er op de site van de kerncentrale van Doel geen windmolenturbines worden geplaatst omdat het vogelrichtlijngebied van het verdronken land van Saeftinghe vlakbij ligt. Ik vind dat ook correct. Het illustreert wel de absurditeit van de strengheid – in vergelijking tot andere risicovolle energiebronnen – waarmee we de windmolenturbines op dit ogenblik benaderen.

Wat betreft het concrete project van de NV Electrawinds hebt u zeker een punt als u pleit voor een grotere concentratie. Er is op het vlak van rendement trouwens geen enkele reden om de windmolenturbines op anderhalve kilometer van elkaar te plaatsen. Alhoewel de windmolenturbines niet vlak naast elkaar worden geplaatst, is een afstand van 500 meter zeker en vast ruim genoeg. Er moet op korte termijn een versoepeling van de inplantingsvoorwaarden komen. Dit werd trouwens ook aangegeven op de studiedag van ANRE een tweetal weken geleden.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, laat me duidelijk zijn : deze problematiek is één van de nieuwe uitdagingen voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Ze heeft geleid tot onder meer een aantal omzendbrieven inzake mestverwerkingsinstallaties en de constructie van windturbines.

We worden creatief in omzendbrieven, maar het uitgangspunt is beide keren wel identiek geweest. We pleiten er met name voor deze problematiek in eerste instantie omzichtig aan te pakken. Ik verkies iets te stringent te beginnen en na enige ervaring op het terrein beredeneerde versoepelingen door te voeren, veeleer dan te starten met een vrij los verband dat we nadien moeten bijsturen met alle gevolgen van dien.

Ik denk dat de bouw stilaan op kruissnelheid is. Ik heb dit even laten nakijken. In Middelkerke bevindt zich één windturbine, in Brugge 14 en in Zeebrugge 23. Samen met de andere provincies zijn er op dit ogenblik 54 windturbines vergund, alsook 5 die nog moeten worden opgericht. De manier waarop we de laatste maanden worden gecontacteerd, bewijst dat er ook nog heel veel projecten op stapel staan.

Mijnheer Decaluwé, u vraagt vooreerst om een duidelijke omschrijving. Dit heeft te maken met het kwestieuze dossier. Opdat grote windturbines voldoende windvang zouden hebben, moeten ze op relatief grote afstand van elkaar worden ingeplant. Die tussenafstand wordt groter naarmate de opstelling van de windturbines meer de richting van de in Vlaanderen overheersende zuidwestwind volgt. In dit geval zijn tussenafstanden van 500 meter tot 1 kilometer geen uitzondering meer. Ik denk dat we daar rekening mee moeten houden als we meer willen clusteren.

Dat betekent echter niet dat we moeten spreken van een rij individuele windturbines. Ik verwijs hiervoor naar de omzendbrief EME/2000.01. Het is niet omdat er een afstand tussen de windturbines ligt dat we ze allemaal als afzonderlijk moeten beschouwen.

Of het om een park dan wel een cluster gaat, is minder duidelijk. Die begrippen zijn in de omzendbrief opgenomen om aan te geven dat turbines best zoveel mogelijk bij elkaar worden ingeplant. Dit kan gebeuren op een rij, in een groep van meerdere rijen naast elkaar of in een veelhoekopstelling zoals diegene die nu wordt voorbereid in landbouwzones. Dit is niet gekoppeld aan een lijninfrastructuur om ze onderling of met andere zaken te bundelen. Waar turbines visueel-landschappelijk bij elkaar horen, spreken we van een cluster of park.

Waar turbines niet meer bij elkaar horen omwille van grote tussenafstanden of niet meer op elkaar afgestemde inplanting, spreken we van individuele turbines. Dit is bijvoorbeeld het geval als er in Bobbejaanland een windturbine wordt geplaatst om energie aan het pretpark te leveren. Deze inplanting naast de lijninfrastructuur mag volgens mij niet leiden tot een andere interpretatie dan de enige juiste, namelijk dat dit moet beschouwd worden als één project en dus als één park. Windturbineclusters of -parken kunnen binnen de bepalingen van de omzendbrief een afstand van meerdere kilometers omvatten. Dit is bijvoorbeeld het geval als ze worden geplaatst langs een lineaire infra-

Van Mechelen

structuur. In dit geval gaat het om een autosnelweg, maar het zou ook om een kanaal kunnen gaan. Zulke clusters of parken kunnen op afstanden tot 1 kilometer perfect worden ingeplant.

We praten hier over een totaalbeeld dat wordt gecreëerd, dus niet om individuele turbines die op deze manier al dan niet zouden worden vergund. Deze houding zullen we ook vanuit de Arohm aan nemen.

In het betrokken dossier is er nogal wat onduidelijkheid met betrekking tot de categorisering van windturbines. Het onderscheid in de omzendbrief is eigenlijk slechts relevant inzake de overgangsregeling, die de totstandkoming van het Windplan Vlaanderen en de afbakening van locaties door middel van ruimtelijke uitvoeringsplannen voorafgaat. Zo'n afbakening door middel van een ruimtelijk uitvoeringsplan is nodig omdat het geciteerde project dermate grootschalig is. Door die aanpak wordt het project in elk geval, ongeacht de onderlinge tussenafstand van de turbines, gecategoriseerd als een lineair windturbinepark. We menen dat er voor elk windturbinepark een ruimtelijk uitvoeringsplan moet worden opgesteld.

De GSM-masten zijn de andere zegen waarmee ik belast ben. Op dit ogenblik worden er gesprekken gevoerd met betrekking tot de samenwerking tussen initiatiefnemers voor windturbineprojecten en GSM-operatoren. Uit stedenbouwkundig oogpunt lijkt het mij een goede zaak te clusteren waar mogelijk. Als een windturbine kan worden gebruikt om er een GSM-antenne op te bevestigen, is er alvast een pyloon minder nodig in het landschap.

Mijnheer Decaluwe, u suggereert evenwel dat op die manier de verbodsbepaling op het afleveren van GSM-licenties omzeild kan worden. In Vlaanderen worden momenteel wel degelijk stedenbouwkundige vergunningen voor GSM-pylonen uitgereikt. Er zijn dus geen problemen meer wat betreft het vergunningenbeleid voor GSM-licenties. Het probleem rijst vooral in Wallonië en in mindere mate in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In ieder geval wordt daarbij een afwegingskader gehanteerd. Dit wordt in een platform met de GSM-operatoren geregeld geëvalueerd en besproken. Hierbij doen we ook bijstellingen van de aanvragen die binnenkomen. Er zijn de voorbije maanden veel vergunningen voor GSM-masten geleverd zodat we wel degelijk op snelheid zitten.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan van Hoogstraten-Meer is het eerste in zijn soort dat in procedure werd gebracht. De plenaire vergadering over dit ruimtelijk uitvoeringsplan vond inmiddels plaats op 30 januari 2002, waarna het verslag werd overgemaakt. Nu wachten we de termijn van 14 dagen af waarbinnen de instanties hun bemerkingen bij dit verslag kunnen overmaken. Op basis van deze adviezen zal het dossier vervolgens worden aangevuld en aangepast met het oog op de uitwerking van een ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Een aantal locaties worden onderzocht met het oog op de afbakening, waartoe de procedure nog niet werd opgestart maar momenteel wel in voorbereiding is.

Op de workshop van 19 februari 2002 bleek inderdaad dat een aantal bepalingen van de omzendbrief onduidelijk zijn. Alle bedenkingen die naar boven kwamen tijdens de workshop werden gebundeld door de administratie Natuurlijke Rijkdommen en Energie. De omzendbrief zelf hoort overigens tot de bevoegdheid van minister Stevaert. Ik zal hem op de hoogte brengen van uw bezorgdheid.

Een goede voorbereiding, accurate informatie en maximale participatie bieden de beste slaagkansen voor windturbineprojecten. Net zoals bij de constructie van GSM-masten moet aan de opdrachtgevers een informatieplicht worden opgelegd. Ik verwacht dat minister Stevaert op dit vlak een initiatief zal nemen. Duidelijke communicatie kan heel wat problemen voorkomen.

Er zit in ieder geval volop beweging in deze zaak. We zullen nagaan welke punten van de omzendbrief moeten worden bijgestuurd. In dit geval heiligt het doel inderdaad de middelen. We zullen hier werk van maken.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer Glorieux, ik herhaal eens te meer dat CD&V voorstander is van duurzame alternatieve energiebronnen. We hebben geen enkel probleem met de oprichting van windturbineparken, maar willen niet dat dit ten koste gaat van het Vlaamse landschap. In een bepaalde pers werd ons standpunt echter ongenueanceerd voorgesteld. De partijleiding zal dit eerstdaags rechtzetten.

Mijnheer de minister, naar uw zeggen moet het ruimtelijk uitvoeringsplan worden afgewacht. Dat is allemaal goed en wel, maar ik vraag me af wat dan nog het nut is van het huidige openbaar onder-

Decaluwe

zoek. De normale gang van zaken houdt in dat er eerst een ruimtelijk uitvoeringsplan is, en dat daarna de afzonderlijke bouwaanvragen worden onderzocht.

Wat is het tijdsschema om de streefcijfers voor windenergie te halen ? De gangbare stedenbouwkundige vergunningsprocedures zullen volgens mij voor vertraging zorgen. Het is belangrijk dat de gemeenten hierover correct worden ingelicht.

Het verheugt mij dat de omzendbrief onder meer als gevolg van de studiedag zal worden aangepast.

Deze aangelegenheid behoort gedeeltelijk tot de bevoegdheid van minister Stevaert en gedeeltelijk tot die van minister Van Mechelen. Het is dus onvermijdelijk dat ik hierover tweemaal min of meer dezelfde vraag stel. Dat doe ik niet voor de statistieken. Ik denk overigens niet dat iemand die ooit bekijkt.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is nooit gemakkelijk een eerste ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen. Die fase is nu achter de rug. Vanaf nu zal het sneller gaan. Er zal ook niet overal een RUP nodig zijn. We overleggen met de planologische ambtenaren van de buitendiensten om tot een eenvormige aanpak te komen. Ten slotte beloof ik u dat de omzendbrief zo snel mogelijk zal worden bijgestuurd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke bescherming van de groene gordel ter hoogte van de Antwerpse ring

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke bescherming van de groene gordel ter hoogte van de Antwerpse ring.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, volgens het Globaal Structuurplan Antwerpen is er een ringbos gepland langs weerszijden van de kleine ring te Antwerpen. Veel groene zones in de dichtbevolkte Antwerpse agglomeratie bevinden zich vlak naast de ring, en zouden het best worden beschermd. Op korte termijn is het van belang dat die worden gevrijwaard om geen hypotheek te leggen op de realisatie van het toekomstige ringbos.

Veel positiefs valt er nog niet te melden. Tot nu toe is enkel zeker dat het natuurgebied 'Wolvenberg', tussen de ring en de Singel ter hoogte van Berchem-station, zal blijven bestaan. Het aankoopcomité verkoopt evenwel stukken grond die in aanmerking komen voor bescherming, zoals de 'baan' te Borgerhout tegenover het Hof ter Loo.

In Berchem was er enkele maanden geleden opschudding over de geplande verkoop van de gronden tussen de Rode Kruislaan en de ring, vlakbij de Borsbeekbrug, waar zich een van de drukste kruispunten van de stad bevindt, midden in een dichtbevolkte buurt. Het Vlaams Gewest ziet er blijkbaar geen graten in om wegens louter financiële redenen deze gronden te verkopen. Het gevolg is dat de laatste open ruimte voor ontspanning en groen in een dichtbevolkt stadsdeel definitief dreigt te verdwijnen. Het stadsbestuur zoekt nu een oplossing.

Momenteel wordt opnieuw een waardevolle groene oase vlakbij de ring te Berchem bedreigd : de zogenaamde Belgacom-gronden. Een reeks volkstuintjes aan de Veldekens moest er al aan geloven om de inplanting van een woonwijk en kantoorgebouwen aan de Roderveltlaan mogelijk te maken. Nu zou Belgacom opnieuw een groot deel van de groene ruimte die het beheert, te gelde willen maken en verkavelen. Het resultaat zal nog meer kantoorgebouwen zijn. Daarmee wordt definitief een gat geslagen in de groene rand aan de ring, en ontstaat er langs de woonwijk het Rooi een muur van kantoren met een lengte van 1,2 kilometer.

Dat roept vragen op over de verantwoordelijkheid van de overheid voor de open ruimte en de leefbaarheid. Belgacom heeft deze gronden indertijd als overheidsbedrijf voor een appel en een ei gekocht van de Belgische staat. Nu zou ze die als een zuiver commercieel bedrijf verkopen voor naar schatting 12,5 miljoen euro of een half miljard frank, ten koste van de hele Antwerpse gemeenschap.

De Belgacom-site is op het gewestplan ingekleurd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen en

Malcorps

openbaar nut. Er is een ontwerp-BPA opgesteld of is in opmaak om de gronden te kunnen transformeren in een zone voor privé-kantoren. Het district Berchem raadpleegde de omwonenden en stelde een behoorlijk kritisch advies op. Het vraagt onder meer dat minstens een derde van dit terrein groenzone zou blijven. Verder worden er beperkingen gevraagd inzake de afstand met de bestaande bebouwing en de bouwhoogte. Bovendien wil het district dat er een kantoorbehoefteplan en een mobiliteitseffectenrapport wordt opgesteld. Meer ten gronde vraakt het advies het BPA omdat dit strijdig is met het gewestplan. De stad en het Vlaams Gewest hebben normaal gezien het laatste woord.

Of zo leek het toch tot voor kort, want er is een nieuwe ontwikkeling. Belgacom zou nu, los van de lopende BPA-procedure, bij hoogdringendheid een bouwvergunning aanvragen voor werken van openbaar nut, dus voor de aanleg van nuts- en gemeenschapsvoorzieningen. Wellicht was men een beetje verrast door de ruchtbaarheid die heel de zaak kreeg, met het openbaar onderzoek en de kritische reacties van het districtsbestuur. Blijkbaar denkt Belgacom zich toch nog te kunnen beroepen op het statuut van semi-overheidsbedrijf, om nadien wellicht toch een mooie prijs te kunnen maken door verder te verkopen aan de privé-sector.

Meer zelfs, Belgacom zou de bewuste gronden onder opschortende voorwaarde verkocht hebben aan Kairos, een privé-ontwikkelaar. De verkoop gaat door als Belgacom via zijn statuut de bewuste bouwvergunning binnenrijft. Daardoor zou de kans op enige democratische impact op de hele evolutie van de lokale gronden totaal verkorven zijn.

Ik heb hier de brief bij me van Arohm aan het College van Burgemeesters en Schepenen van Antwerpen waarin die bouwaanvraag wordt gemeld. Dat werd dan overgemaakt aan het districtsbestuur van Berchem. Wat dat betreft, zijn uw diensten dus op de hoogte. Ik neem dan ook aan dat u van dat probleem op de hoogte werd gebracht.

Mijnheer de minister, kunt u mij meedelen of er instrumenten voorhanden zijn voor de lokale of gewestelijke overheden om enige rem te plaatsen op dit soort door de gemeenschap duidelijk ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen? Het heeft geen zin om ruimtelijke structuurplannen op te maken als in de praktijk de privé-ontwikkelaars toch hun zin doordrijven. Dit is maar één voorbeeld. In de stad zijn er voorbeelden legio: steeds

zijn de laatste groene ruimten, al dan niet in de buurt van de ring, in gevaar.

Hierbij heb ik dan nog de volgende vraag. Kan er onderhandeld worden met overheden of met ex-overheidsbedrijven met een beroep op het algemeen belang? Ik kan die vraag misschien ook aan federaal minister Daems stellen. In elk geval is het toch wel een probleem.

En wat te denken van de procedure waarbij de opmaak van een BPA doorkruist wordt door een dringende bouwaanvraag omwille van het openbaar nut, waarbij men eigenlijk rijdt voor de belangen van een projectontwikkelaar? Zijn er precedents? Hoe reageert u hierop?

Mijnheer de minister, ik vind dit echt wel een ernstige zaak, want op die manier wordt het algemeen belang geschaad en doet men dus eigenlijk op een valselijke manier een beroep op bepaalde uitzonderingsprocedures zoals die voorzien zijn in het decreet op de ruimtelijke ordening.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, om te beginnen wil ik verwijzen naar iets wat ik hier al enkele keren heb gezegd. Volgens mij kan het niet dat de minister van Ruimtelijke Ordening moet antwoorden op vragen over een concreet vergunningendossier dat op dit ogenblik in onderzoek is. Het is mogelijk dat mijn administratie die informatie heeft. Die mensen worden echter niet geacht om dat aan mij voor te leggen, want dan zou ik niet genoeg hebben aan 24 uur per dag en 7 dagen per week om al dat werk te doen.

In mijn antwoord wil ik het dus hebben over de algemene vraag over de groene gordel rond de stad Antwerpen. Hoe zit het met de planologische aanpak? Wat is er juist en wat is er niet juist?

De stad Antwerpen heeft in 1990 het Globaal Structuurplan Antwerpen opgemaakt. Dit plan gaf toen het ruimtelijk beleid aan dat de stad wou voeren, maar heeft geen wettelijke basis. Anno 2001 is de stad opnieuw begonnen aan de opmaak van haar gemeentelijk structuurplan, volgens de bepalingen van het nieuwe decreet houdende de ruimtelijke ordening. Dit proces zit echter nog steeds in een startfase, en hierin zijn nog geen nieuwe algemene concepten voorgesteld. Het zou inderdaad beter zijn als de stad wat dit betreft toch eens zou proberen om wat meer snelheid te maken met wat iedere Vlaamse gemeente vandaag geacht wordt te

Van Mechelen

doen : het opstellen van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Daar zou men dus eindelijk eens prioritair werk van moeten maken.

Algemeen is er wel voor geopteerd om te vertrekken vanuit de ideeën van het vorige Globaal Structuurplan Antwerpen. Dat is natuurlijk ook logisch, aangezien de ruimtelijke ordening niet iedere dag op een andere manier kan worden bekeken. Uit een uittreksel uit het desbetreffende structuurplan, met name het deel over het ringbos en de brugpoorten langs de ring van Antwerpen, neem ik aan dat deze concepten geldig blijven en ook worden overgenomen in wat men vandaag wil doen.

Op 7 februari jongstleden werd door de stad Antwerpen het BPA 'Posthofbrug' in plenaire vergadering voorgelegd. In dit bestemmingsplan worden de Belgacom-terreinen herbestemd van zone voor openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen naar zone voor kantoorgebouwen. De afdeling Ruimtelijke Planning heeft hiervoor een positief advies uitgebracht. Aanvaard wordt dat deze locatie, samen met de verder gelegen Veldekens, wordt uitgebouwd tot een hoogwaardige kantoorlocatie.

Om iedere zweem van verdachtheid weg te nemen, wil ik hier nog het volgende aan toevoegen. Dit is het advies van de heer Liekens, afdelingshoofd van de afdeling Ruimtelijke Planning. Dit advies werd op 5 februari jongstleden overgemaakt aan het College van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen. Ik lees even het stuk voor dat handelt over de toetsing aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. 'De herbestemming van de terreinen van Belgacom aan de Posthofbrug te Berchem van zone voor openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen naar zone voor kantoren past binnen de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Gezien de ligging op loopafstand van het station Berchem, de zichtlocatie langs de ring van Antwerpen, de ruimtelijke draagkracht van de plek en de recente kantoorontwikkelingen langs de Roderveltlaan, wordt de optie om deze terreinen in gebruik te nemen voor kantoren, bijgetreden. Dit kan worden beschouwd als een van de strategische kantoorlocaties binnen de afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen.'

Vanuit planologisch opzicht is mijn administratie dus duidelijk : als men dan toch kantoorgebouwen wil plaatsen in Antwerpen, is dit een van de toplocaties, onder meer inzake mobiliteit, meer bepaald met betrekking tot het openbaar vervoer.

Er is dienaangaande wel één fundamentele opmerking gemaakt, namelijk bij de berekening V/T. Toen werd de opmerking gemaakt of het niet beter zou zijn om het aantal parkeerplaatsen dat initieel zou worden gecreëerd, te verminderen, om op die manier te proberen de druk op het gebruik van het openbaar vervoer te verhogen. Dit is de enige opmerking die door de afdeling Ruimtelijke Planning werd gemaakt.

Wat betreft de opmerkingen van het district Berchem, werd er door Tritel een mobiliteitseffectenrapport opgemaakt. Van de mobiliteitsstudie waren, naar verluidt, een beperkt aantal gegevens opgenomen in de toelichtingsnota van het BPA. Op basis van deze gegevens werd in het BPA besloten dat er 1.533 parkeerplaatsen konden worden aangelegd voor de nieuwe kantoorontwikkelingen. Dit werd echter in vraag gesteld door de afdeling Ruimtelijke Planning.

Mijnheer Malcorps, wat betreft uw concrete vragen met betrekking tot de bouwvergunning, meen ik dat de normale procedure moet worden doorlopen. Het komt de Arohm Antwerpen toe om deze vergunning al dan niet in behandeling te nemen en al dan niet af te leveren. Het is niet mijn gewoonte hierin rechtstreeks op te treden.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik me tot dit antwoord kan beperken. De afdeling Ruimtelijke Planning en ikzelf zijn de mening toegedaan dat de inplanting van kantoren op deze locatie in ieder geval niet strijdig is met het RSV en dus moet kunnen.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de minister, u komt dus helemaal niet tegemoet aan de vraag in verband met de behoefte aan groenzones. In het Globaal Structuurplan Antwerpen stond dat nochtans duidelijk aangegeven. U zegt dat het wordt overgenomen in de nieuwe structuurplanning, die inderdaad nog niet af is. Dat is de bevoegdheid van de schepenen in Antwerpen. Normaal gezien zal dat inderdaad moeten worden overgenomen, maar men legt dus een zware hypotheek op het behoud van die groenzones aan de ring. Daarmee blijft er weinig of geen groen meer over in een zeer dichtbevolkte buurt.

Ten tweede had ik een zeer principiële vraag, maar misschien wilt u daar liever niet op ingaan. Het gaat hier toch wel om een semi-overheidsbedrijf, Belgacom, dat een bouwaanvraag doet, maar eigenlijk voor een projectontwikkelaar rijdt, en zich

Malcorps

daarbij beroept op het statuut van overheidsbedrijf. Misschien doet u daar liever geen uitspraak over, maar eigenlijk maakt het bedrijf op die manier enigszins misbruik van het statuut dat het heeft. Het bedrijf rijdt immers voor een projectontwikkelaar die kantoorgebouwen wil ontwikkelen die weinig of niets te maken hebben met de functie van Belgacom. Als dat als algemeen principe aanvaard wordt, dan stel ik me daar toch wel vragen bij.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Malcorps, ik zeg dat het niet de rol is van de minister van Ruimtelijke Ordening om in de commissie a priori een uitspraak te doen over een concreet vergunningendossier dat in behandeling is. Dan zouden we immers ook in een omgekeerde wereld terechtkomen.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de minister, het gaat over de interpretatie van een concreet artikel uit het decreet ruimtelijke ordening.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zal dat altijd blijven weigeren.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de minister, ik vraag u de interpretatie van een concreet artikel uit het decreet ruimtelijke ordening.

De voorzitter : Ik vraag me toch wel af of jullie over hetzelfde bezig zijn.

De heer Johan Malcorps : Natuurlijk zijn we over hetzelfde bezig. Daar gaat het ook niet om. Ik stel een vraag over de concrete interpretatie van een artikel uit het decreet ruimtelijke ordening, waarbij een beroep kan worden gedaan op het statuut van overheidsbedrijf. Mijns inziens wordt dat artikel hier ten onrechte gebruikt. Mijnheer de minister, u geeft daar geen antwoord op.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Malcorps, u wilt hier misschien graag een polemiektje van maken, maar ik kan u enkel het volgende zeggen. Naar uw zeggen blijkt er een vergunningsaanvraag te zijn ingediend door de eigenaar van de site. Ik ken dat dossier niet. Ik heb daar wel navraag naar gedaan en ik zal me daar verder over informeren.

Ik herhaal echter dat ik in deze commissie geen uitspraken zal doen over lopende dossiers.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de Gecoro's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Den Heuvel tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de Gecoro's.

Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb bij de administratie navraag gedaan hoe het staat met de oprichting van de Gecoro's (gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening). Van de 70 gemeenten in de provincie Antwerpen hebben 57 gemeenten op dit moment een goedgekeurde Gecoro. Dat was dus de situatie op het moment dat ik contact had met de administratie.

In Balen, Borsbeek en Herenthout zou men bezig zijn met de oprichting ervan. Die gemeenten hebben namelijk al een samenstelling ingediend, die op dit moment nog niet door u is goedgekeurd. Hemiksem zou vorig jaar een vrijstelling hebben aangevraagd, maar omdat er toen blijkbaar nog geen duidelijkheid was over de te volgen procedure, is die van rechtswege afgewezen. Ondertussen zou aan Hemiksem opnieuw de mogelijkheid geboden zijn om een vrijstelling aan te vragen.

In de provincie Antwerpen blijven dan nog de volgende gemeenten over : Balen, Borsbeek, Duffel, Hemiksem, Herenthout, Hove, Kontich, Lint, Malle, Mechelen, Meerhout, Turnhout en Willebroek.

Ik ben absoluut geen deskundige op het vlak van ruimtelijke ordening, maar als ik lees wat de opdracht van de Gecoro's is, meen ik te kunnen stellen dat dat toch nogal belangrijke instrumenten zijn. Als er in een gemeente geen Gecoro is, kunnen er eigenlijk ook geen gemeentelijke plannen gemaakt worden. Dat meen ik toch zo te kunnen stellen. Ik heb dit gelezen in het 'ABC van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening', een document dat door de VVSG is verspreid.

Mijnheer de minister, wat zijn op dit moment de gevolgen van het niet installeren van een Gecoro in deze gemeenten ? Uiteraard zullen er ook in de andere provincies nog gemeenten zonder Gecoro zijn.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, het antwoord ligt in feite voor de hand. Artikel 9 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening voorziet erin dat alle Vlaamse gemeenten een Gecoro oprichten. Op dit moment hebben de meeste Vlaamse gemeenten een Gecoro opgericht. Bijna wekelijks keur ik nog tien tot twaalf Gecoro's goed, samen in één besluit. Aldus beantwoordt het gros van de Vlaamse gemeenten al aan de regelgeving. Desondanks heeft inderdaad een beperkt aantal gemeenten nog geen samenstelling voor goedkeuring voorgelegd. Uw vraag of dit gevolgen kan hebben is terecht.

De belangrijkste vaststelling in dit verband is het feit dat de gemeentelijke ruimtelijke plannen zonder probleem rechtsgeldig kunnen worden goedgekeurd. Ik verwijs in dit verband naar de overgangsbepalingen van artikel 177 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, dat stelt – en ik citeer – : 'Zolang [...] de benoeming van de leden van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening niet is goedgekeurd door de Vlaamse regering, blijft de gemeentelijke commissie van advies, of bij ontstentenis de regionale commissie van advies, zitting hebben en oefent ze de taken uit die haar overeenkomstig de bepalingen van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, zijn toegewezen, en de taken die overeenkomstig de bepalingen van dit decreet aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening zijn toegewezen.'

Anders geformuleerd stelt de vigerende regelgeving dat in afwachting van de goedkeuring van de Gecoro de gemeentelijke – of bij ontstentenis de regionale – commissie van advies voor ruimtelijke ordening de taken van de Gecoro uitoefent. In de provincie Antwerpen zijn er in het verleden weinig gemeentelijke commissies van advies opgericht. Daarnaast heeft de Procoro, de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening, van de provincie Antwerpen alle taken van de regionale commissie, de fameuze streekcommissie, overgenomen. In de praktijk zal het dan ook de Procoro zijn die advies uitbrengt over de ruimtelijke plannen van de gemeenten die nog niet over een Gecoro beschikken. Hetzelfde geldt sinds gisteren ook voor West-Vlaanderen.

Het feit dat over gemeentelijke ruimtelijke plannen ingevolge de overgangsregelingen te allen tijde

advies kan worden uitgebracht door een ander adviesorgaan, doet niets af van het feit dat alle gemeenten zelf zo snel mogelijk over een Gecoro dienen te beschikken. Het is me niet duidelijk waarom dit beperkt aantal gemeenten wacht met de oprichting van de Gecoro. Vermoedelijk wachten ze tot er een nieuw plan voor advies wordt voorgelegd. Op dat moment zal het probleem in die gemeenten vanzelf te berde worden gebracht, en zal men snel inzien zo'n Gecoro echt nodig te hebben.

Het lijstje dat u in uw vraag noemde, neemt voortdurend af. Intussen mag u ook de gemeente Malle schrappen, wier Gecoro ik deze week heb goedgekeurd. Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners kunnen een vrijstelling van deze verplichting aanvragen. Als de vrijstelling wordt toegekend, dan worden de taken van de Gecoro overgenomen door de bevoegde planologisch ambtenaar van de provinciale buitendienst van Ruimtelijke Ordening. De gemeente blijft evenwel verantwoordelijk voor het secretariaat en zorgt voor de administratieve omkadering van de bevoegde planologisch ambtenaar.

We zijn dus op kruissnelheid. Misschien kunnen we de achterblijvende gemeenten om een stand van zaken vragen en informeren of ze eraan denken een vrijstelling aan te vragen. Zo'n briefje kan leiden tot een gezond debat in het schepencolleges over het afleggen van de oude gewaden en het meestappen in de nieuwe ruimtelijke planning.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Hoelang kunt u die overgangsperiode doen gelden ? Wat moeten we ons daarbij voorstellen ?

Minister Dirk Van Mechelen : In het decreet is er sprake van termijnen van orde, die dus niet afdwingbaar zijn. Het spreekt voor zich dat ik over nog andere instrumenten beschik om de gemeenten tot betere gedachten aan te sporen als ze een planningsinitiatief nemen en niet in orde zijn met de Gecoro. Het is evenwel niet de bedoeling uit te gaan van een repressieve houding. Het is verstandiger een omzendbrief te maken voor de gemeenten die nog achterwege blijven. Het gaat immers om slechts een klein aantal gemeenten.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de minister, hoeveel gemeentelijke structuurplannen zijn er op dit ogenblik gerealiseerd ?

Minister Dirk Van Mechelen : Een twintigtal.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident is gesloten om 15.32 uur.*
